

Ekonomika i rynek**INFORMACJA O RYNKU ZIEMNIAKA**

dr hab. Jerzy Rembeza, prof. nadzw.
 Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, ul. Kwiatkowskiego 6e
 75-343 Koszalin, e-mail: jrembeza@tu.koszalin.pl

Ubiegłoroczny silny wzrost zbiorów oraz spadek cen nie wywarły większego wpływu na bieżący sezon, a szacunki GUS wskazują nawet na wzrost powierzchni uprawy ziemniaka. O wysokości zbiorów zdecydował jednak przede wszystkim przebieg warunków pogodowych. W związku z utrzymującą się na większości obszaru kraju silną suszą plony ziemniaka spadły w stosunku do ubiegłorocznych o ok. 30% i wg GUS wyniosły ok. 20 t/ha. Spadek plonów w największym stopniu dotyczy odmian późniejszych. W konsekwencji zbiory ziemniaków w bieżącym sezonie spadły w stosunku do ubiegłorocznych o ok. 20% i wyniosły 6,2 mln ton.

Wyraźny spadek zbiorów wywarł silny wpływ na ceny ziemniaków. W obrotach targowiskowych ceny w sierpniu były o ok. 18% wyższe, a we wrześniu o 27% wyższe w

porównaniu z ubiegłorocznymi. Podobnie wysoki wzrost odnotowano w przypadku cen skupu. Początek bieżącego sezonu charakterystyczny jest dla roku o wyraźnym spadku podaży odmian późniejszych, gdy ceny w sierpniu i wrześniu nie wykazują tendencji spadkowej. Można oczekiwać, że tendencja ta utrzyma się do końca sezonu i ceny będą relatywnie stabilne.

Odmierna sytuacja ukształtowała się na rynku nasiennym. W bieżącym roku powierzchnia plantacji nasiennych zakwalifikowanych polowo wyniosła ponad 5,6 tys. ha i wzrosła w stosunku do ubiegłego roku o ok. 6%. Ponieważ susza w mniejszym stopniu dotknęła północne regiony kraju, można oczekiwać podaży kwalifikowanego materiału nie niższej niż ubiegłoroczna. W związku z wyższymi cenami ziemniaków jadalnych popyt na kwalifikowany materiał nasiennej powinien być nieco wyższy niż w ubiegłym roku, jednak prawdopodobna stosunkowo wysoka podaż powinna stabilizować ceny.

Średnie ceny ziemniaka w obrotach targowiskowych (zł/dt)

Miesiąc	Lata				
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
VII	113,1	76,84	93,88	99,0	90,0
VIII	81,68	63,01	118,42	82,7	97,7
IX	67,95	57,30	118,53	76,9	97,5
X	61,43	57,38	117,97	69,4	
XI	61,28	60,01	118,12	68,0	
XII	62,27	69,63	121,28	68,9	
I	62,33	75,88	123,20	68,5	
II	62,86	79,10	125,90	69,0	
III	61,21	80,83	123,90	67,3	
IV	59,95	87,56	121,80	67,3	
V	58,21	92,76	124,10	67,2	
VI	58,98	98,27	118,40	69,3	

Źródło: GUS

Dla polskiego rynku ziemniaka istotne są zmiany na rynku europejskim. W bieżącym roku oczekuje się w większości krajów europejskich spadku zbiorów ziemniaków. W wyniku ubiegłorocznych krańcowo niskich cen w większości krajów zachodnioeuropejskich powierzchnia uprawy wyraźnie spadła. Łącznie w grupie 5 największych eksporterów (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Wielka Brytania) spadek ten w przypadku ziemniaków jadalnych wyniósł prawie 4%. Przy równoczesnym spadku plonów szacuje się, że zbiory ziemniaków jadalnych w tej grupie krajów zmniejszyły się o ok. 11%. Generalnie jednak zbiory ziemniaków w tych

krajach w 2015 r. nie odbiegają znacząco od średniej. W konsekwencji ceny na rynkach zachodnioeuropejskich w okresie jesiennym również nie odbiegają od średniej, choć są znacząco wyższe niż w roku ubiegłym. Na większości rynków ceny skupu uzyskiwane przez producentów wynosiły w końcu września ok. 12-13 €/dt.

Największy spadek zbiorów odnotowano jednak przede wszystkim w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, zwłaszcza w Rumunii (ok. 40%) i w Czechach (ok. 30%). Można więc oczekiwać, że w bieżącym roku wyraźnie wzrośnie eksport w kierunku tych krajów, a także krajów Europy Południowej.